

Briselē, 27.9.2017.
COM(2017) 571 final

2017/0245 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

**ar ko attiecībā uz noteikumiem, kuri piemērojami robežkontroles pagaidu atjaunošanai
pie iekšējām robežām, groza Regulu (ES) 2016/399**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pēdējo divu gadu laikā Eiropas Savienībā ir ievērojami palielinājies gadījumu skaits, kad ir atjaunota pagaidu robežkontrole pie iekšējām robežām. Kopš 2015. gada septembra robežkontroles ir tikušas atjaunotas un pagarinātas gandrīz 50 reizes (salīdzinājumam: 2006.–2015. gada laikposmā robežkontrole tika atjaunota 36 reizes¹). Tas ir saistīts ar neatbilstīgo migrantu sekundāro kustību un pieaugošajiem pārrobežu terorisma draudiem, kas rada nopietnu apdraudējumu iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai daudzās Šengenas zonas valstīs. Minētā nopietnā apdraudējuma dēļ dažas dalībvalstis bija spiestas atjaunoto robežkontroli pagarināt vairākas reizes, dažkārt pilnībā izmantojot pašreizējos tiesību aktos noteiktos termiņus.

Jau 2017. gada maijā Komisija atzina, ka pēdējos gados ir radušās jaunas drošības problēmas, kā to apliecina atkārtotie teroristu uzbrukumi. Tādēļ jānorāda, ka, lai gan pašreizējais tiesiskais regulējums ir bijis pietiekams, lai risinātu līdz šim radušās problēmas, Komisija ir sākusi apsvērt, vai tas ir pietiekami pielāgots, lai vērstos pret mainīgajiem drošības apdraudējumiem.

Pamatojoties uz spēkā esošajiem Šengenas noteikumiem, robežkontroles pie iekšējām robežām ir iespējamās uz laikposmu, kas pārsniedz sešus mēnešus, ja Šengenas izvērtējumā konstatēts, ka dalībvalsts ārējās robežas pārvaldībā pastāv nopietni trūkumi, kuri apdraud telpas bez iekšējām robežām vispārējo darbību, vai ja dalībvalsts nepilda Padomes lēmumu, kurā noteikti pasākumi to risku mazināšanai attiecībā uz ārējo robežu kontroli, kas apdraud Šengenas zonas darbību (29. pants Šengenas Robežu kodeksa procedūrā, kas grozīta ar 2016. gada 14. septembra Regulu (ES) 2016/1624 par Eiropas Robežu un krasta apsardzi)². Šādos gadījumos Padome, balstoties uz Komisijas priekšlikumu, var ieteikt, ka viena vai vairākas dalībvalstis nolemj atjaunot robežkontroli pie visām savām iekšējām robežām vai to konkrētām daļām uz konkrētu laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus un ko var atjaunot trīs reizes³.

Situācijās, kad nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai nav saistīts ar Šengenas izvērtējumā konstatētajiem trūkumiem ārējo robežu pārvaldībā, uz robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām attiecināmi nosacījumi un laika ierobežojumi, kas noteikti Šengenas Robežu kodeksa 25.–28. pantā. Tādējādi robežkontroli pie iekšējās robežas var veikt uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem paredzamu notikumu gadījumā, piemēram, starptautisku sporta vai politisko pasākumu gadījumā (25. pants), vai līdz diviem mēnešiem gadījumos, kad nepieciešama tūlītēja rīcība (28. pants). Pēc Komisijas

¹ Sk. sarakstu par atjaunoto robežkontroli pie iekšējām robežām https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/borders-and-visas/schengen/reintroduction-border-control/docs/ms_notifications_-_reintroduction_of_border_control_en.pdf.

² Saskaņā ar šo procedūru Padome, pamatojoties uz Komisijas 2016. gada 12. maija priekšlikumu, piecām sekundārās kustības visvairāk skartajām dalībvalstīm ieteica atjaunot robežkontroli pie to iekšējām robežām. Padome 2017. gada 12. maijā atļāva minētajām piecām dalībvalstīm trešo un pēdējo reizi pagarināt minētās kontroles līdz 2017. gada 11. novembrim.

³ Pateicoties jaunajai Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulai, ar kuru ievieša jaunus resursus un instrumentus (piemēram, obligātos neaizsargātības novērtējumus un tiem sekojošos ieteikumus par turpmākiem pasākumiem un resursu obligāto apvienošanu), ES robežu pārvaldība ir kļuvusi noturīgāka pret jauniem izaicinājumiem, ja tādi rastos. Tādējādi tiktu ievērojami ierobežoti robežkontroles pagaidu atjaunošanas iemesli pie iekšējām robežām saistībā ar situāciju pie ārējām robežām.

ieskatiem, saskaņā ar 28. un 25. pantu atjaunotās robežkontroles laikposmus var skaitīt kopā. Tas nozīmē, ka katrs paziņojums attiecībā uz lēmumiem kas, pamatojoties uz dažādiem iemesliem, tiek pieņemti par robežkontroles atjaunošanu, tiek izvērtēts atsevišķi un pēc konkrētiem kritērijiem termiņos, kas piemērojami katrā atsevišķā gadījumā.

Kopumā pagaidu robežkontroles atjaunošanas izmantošana liecina, ka dalībvalstis šo pasākumu piemēro atbildīgā veidā⁴. Izmaksas modelēšanas pasākumiem attiecībā uz valstīm ārpus Šengenas zonas nepārprotami liecina, ka ekonomikai šāds lēmums vienmēr izmaksā dārgi⁵.

Noteikumi un procedūras iekšējo robežu pagaidu kontroles pagarināšanai pēdējo divu gadu laikā tomēr atklāj, ka tie nav pietiekami pielāgoti, lai novērstu pieaugušo apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Spēkā esošie noteikumi arī neveicina alternatīvu pasākumu izmantošanu nolūkā samazināt nopietnu apdraudējumu. Turklāt nepieciešams nodrošināt, ka dalībvalsts, kas plāno atjaunot vai pagarināt robežkontroli, sadarbojas ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm. Visbeidzot, ir nepieciešams tiesiskajā regulējumā labāk atspoguļot dalībvalstu pienākumu labu laiku pirms lēmuma par iekšējo robežu kontroles atjaunošanu pieņemšanas novērtēt, vai un kā ar pieejamajiem alternatīvajiem pasākumiem varētu novērst konstatēto apdraudējumu, ievērojot Komisijas 2017. gada 12. maija ieteikumu par samērīgām policijas pārbaudēm un policijas sadarbību Šengenas zonā, kurā cita starpā dalībvalstis gadījumā, ja pastāv nopietns apdraudējums iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai, tiek mudinātas pagaidu robežkontroles atjaunošanas vietā dot priekšroku samērīgām policijas pārbaudēm.

Ņemot vērā šos apsvērumus, Komisija secināja, ka nepieciešams atjaunināt noteikumus par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām.

Saskaņā ar minēto secinājumu priekšlikuma mērķis ir:

- nodrošināt, ka termiņi, kas piemērojami attiecībā uz pagaidu robežkontroli pie iekšējām robežām, ļauj dalībvalstīm vajadzības gadījumā veikt pasākumus, kuri nepieciešami, lai vērstos pret nopietnu apdraudējumu iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai;
- ieviest labākas procesuālās garantijas, lai nodrošinātu, ka lēmums par robežkontroles pagaidu atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām pamatojas uz pienācīgu riska novērtējumu un to pieņem sadarbībā ar pārējām attiecīgajām dalībvalstīm.
- Šajā nolūkā ierosina šādus pasākumus:
- laikposmu, uz kuru atjauno pagaidu robežkontroli pie iekšējām robežām, paredzama nopietnā apdraudējuma gadījumā pagarināt līdz vienam gadam (sešu mēnešu vietā) un pagarinājuma laikposmu palielināt no 30 dienām līdz 6 mēnešiem;

⁴ Laikposmā no 2006. gada, kad tika pieņemts Šengenas Robežu kodekss, līdz 2015. gadam, t. i., migrācijas krīzes pirmsākumiem, robežkontroles tika atjaunotas 36 reizes, un tās gandrīz nekad netika pagarinātas; parasti tās ilga tikai dažas dienas vai nedēļas.

⁵ Saskaņā ar Komisijas veikto tiešo ekonomisko izmaksu ārpus Šengenas zonas analīzi, t. i., situācijās, kad robežkontroles tiek ieviestas uz ilgāku laikposmu, kavēšanās pie robežām būtiski ietekmētu pārrobežu transportu (jo īpaši autotransportu), tūrisma, valsts pārvaldi un pārrobežu darba ņēmēju un ceļotāju. Tiek lēsts, ka tiešās izmaksas šajās kategorijās sasniedz EUR 5–18 miljardus gadā (vai arī 0,06 %–0,13 % no IKP) atkarībā no laika, kas patērēts saistībā ar kavēšanos. Netiešās izmaksas vidējā termiņā ārpus Šengenas zonas var būt ievērojami lielākas nekā minētās tiešās aplēses, jo ietekme uz Kopienas iekšējo tirdzniecību, ieguldījumiem un mobilitāti būtu nepieredzēta, jo Šengenas ierobežošana apdraud ekonomisko integrāciju.

- dalībvalstis sagatavos un iesniegs riska novērtējumu, tajā novērtējot, cik ilgi konstatētais apdraudējums varētu turpināties un kuras iekšējo robežu daļas ir skartas, un pierādot, ka iekšējo robežu kontroles pagarināšana ir galējā risinājuma pasākums; ja robežkontrole ir pagarināta uz laikposmu, kas pārsniedz sešus mēnešus, dalībvalstij arī retrospektīvi jāpaskaidro, kā robežkontroles ieviešana ir palīdzējusi novērst konstatēto apdraudējumu; lai garantētu šādu riska novērtējumu kvalitāti, Komisija iesaistīs attiecīgās aģentūras (Eiropas Robežu un krasta apsardzi un Eiropolu);
- izveidot labākus turpmākos pasākumus pēc Komisijas atzinuma, kurā tā puda bažas par robežkontroles nepieciešamību vai samērīgumu, un konsultāciju procedūru, tajā iesaistot Komisiju, dalībvalstis un, kā tagad ierosināts, attiecīgās aģentūras; pašreizējā konsultāciju procedūrā labāk nodrošināt nepieciešamību sadarboties ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, kuras skar plānotās robežkontroles;
- ieviest jaunu iespēju pagarināt iekšējo robežu kontroli uz laikposmu, kas nepārsniedz divus gadus, ja nopietnais apdraudējums iekšējai drošībai vai sabiedriskai kārtībai turpinās ilgāk nekā vienu gadu, ar nosacījumu, ka uz to var attiecināt tos pašus iemeslus (piemēram, apdraudējums ir saistīts ar pārrobežu terorisma tīkla darbību) un konkrētajā teritorijā ir īstenoti samērīgi ārkārtas valsts pasākumi nolūkā novērst apdraudējumu (piemēram, ārkārtas stāvoklis).

Šo grozījumu ietvaros priekšlikums arī precizē formulējumu termiņam, kas piemērojams saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 29. pantu.

Priekšlikums nemaina Šengenas Robežu kodeksā paredzētos iemeslus robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām.

• **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ar priekšlikumu groza 25. pantā noteiktos vispārējos termiņus attiecībā uz robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām, proti, paredzamu notikumu/apdraudējuma gadījumā, vienlaikus saglabājot pašreizējo robežkontroles pagaidu atjaunošanas principu un piemērojamās garantijas, un bez tam, no vienas puses, Komisijai ir pilnvaras (un pienākums, ja tiek pārsniegts sešu mēnešu termiņš) ieņemt nostāju par plānoto pārbaužu nepieciešamību un samērīgumu un, no otras puses, Šengenas Robežu kodeksa 27. panta 5. punktā minētā “konsultēšanās” procedūra tagad ir jāpaplašina, iesaistot attiecīgās aģentūras, kurām ir zinātība attiecīgās dalībvalsts paziņojumā un riska novērtējumā sniegtās informācijas novērtēšanā. Bez tam turpinās piemērot Šengenas Robežu kodeksa 26. pantā noteiktos kritērijus robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām.

Priekšlikums nostiprina principu, ka kontroles atjaunošana pie iekšējām robežām ir galējā risinājuma pasākums. Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 23. pantu dalībvalstīm joprojām būs tiesības veikt policijas pārbaudes iekšzemē, tostarp pierobežas teritorijā, kas atsevišķos gadījumos var būt efektīva alternatīva robežkontroles pagaidu atjaunošanai. Prasībai iesniegt riska novērtējumu, kas pierāda, ka plānotā robežkontroles atjaunošana vai pagarināšana ir galējā risinājuma pasākums, būtu vēl vairāk jānodrošina dalībvalstis apsvērt tādu alternatīvu pasākumu izmantošanu kā pastiprināti policijas pasākumi. Šajā sakarībā ar priekšlikumu vēl vairāk palīdzēs īstenot Komisijas ieteikumu par samērīgām policijas pārbaudēm iekšzemē⁶, ar kuru Komisija īpaši mudināja dalībvalstis dot priekšroku policijas pārbaudēm robežkontroles pagaidu atjaunošanas vietā.

⁶ C(2017) 3349 final.

Ierosinātie grozījumi atbilst LESD 72. pantam, jo tie neietekmē to dalībvalstu pienākumu izpildi, kuri attiecas uz kārtības un likumības uzturēšanu un iekšējās drošības sargāšanu.

Šengenas Robežu kodeksa 29. pants arī turpmāk sniegs vienīgo iespēju pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām gadījumā, ja Šengenas izvērtējumā konstatēts, ka dalībvalstī pastāv nopietns apdraudējums ārējo robežu pārvaldībā. Šī iespēja nesen tika pastiprināta ar attiecīgiem noteikumiem Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulā, saskaņā ar kuru tad, ja dalībvalsts neveic pienācīgus turpmākus pasākumus negatīva neaizsargātības novērtējuma gadījumā vai dalībvalsts nelūdz pietiekamu Eiropas Robežu un krasta aģentūras atbalstu, lai vērstos pret konkrētu un nesamērīgu spiedienu pie tās ārējām robežām, kas apdraud Šengenas zonas darbību, varētu pamatot robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām (Regulas (ES) 2016/1624 19. panta 10. punkts).

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 26. pantu, kas joprojām piemērojams, jebkurā lēmumā par iekšējo robežu pagaidu kontroles atjaunošanu vai pagarināšanu būtu jāņem vērā jo īpaši šāda pasākuma paredzamā ietekme uz personu pārvietošanās brīvību telpā bez iekšējo robežu kontroles. Šajā sakarībā būtu jāatgādina, ka Direktīva 2004/38/EK⁷ neparedz tiesības tikt atbrīvotam no drošības pārbaudēm, šķērsojot robežas, pie kurām veic kontroles saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksu. Tāpēc pie iekšējām robežām veiktās robežkontroles maksimālā ilguma atjaunināšana pati par sevi nerada negatīvu ietekmi uz pārvietošanās brīvību; pārvietošanās brīvību varētu ietekmēt tikai šādas iespējas ļaunprātīga izmantošana.

Lai mazinātu šādu risku, ir ierosināts, ka papildus esošajai iespējai Komisijai jebkurā brīdī paust bažas par robežkontroles nepieciešamību vai samērīgumu (tās atjaunošanu vai pagarināšanu) tagad Komisijai būs pienākums sniegt atzinumu ikreiz, kad robežkontrole tiks veikta ilgāk nekā sešus mēnešus. Konsultēšanās procedūra nozīmē papildu garantiju, jo tajā tagad būtu jāiesaista arī attiecīgās aģentūras. Tekstā, kas ierosināts attiecībā uz konsultēšanās procedūru, kura būtu jāvada Komisijai, precizēts, ka pienācīgi ņem vērā to dalībvalstu viedokļus, kuras skar šāda kontrole.

Priekšlikums sekmē drošības nostiprināšanu Šengenas zonā, sniedzot dalībvalstīm likumīgu iespēju vajadzības gadījumā pagarināt iekšējo robežu kontroli, lai vērstos pret nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, kas pamato šādu kontroli.

Šengenas zonas tiesiskā regulējuma atjaunināšana, ņemot vērā pieredzi, kas gūta, saskaroties ar jaunajām problēmām, nolūkā saglabāt tā spēju atbilstoši vērsties pret pastāvošo nopietno apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, piedāvājot papildu laiku, kas varētu būt nepieciešams tā novēršanai, ir pilnīgā saskaņā ar Komisijas darbu, kas izklāstīts Eiropas programmā migrācijas jomā un Eiropas Drošības programmā.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Priekšlikuma pamatā ir LESD 77. panta 2. punkta e) apakšpunkts.

Ar priekšlikumu groza Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regulu (ES) Nr. 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, OV L 158, 30.4.2004., 77. lpp.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 4. panta 2. punktu brīvības, drošības un tiesiskuma telpa ir ES un tās dalībvalstu dalītās kompetences jomā. Tādējādi atbilstoši LES 5. panta 3. punktam ir piemērojams subsidiaritātes princips, saskaņā ar kuru Savienība rīkojas tikai atbilstīgā apmērā un vienīgi tad, ja paredzētās darbības mērķus nevar pietiekami labi sasniegt dalībvalstis centrālā vai reģionālā un vietējā līmenī, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tie ir labāk sasniedzami Savienības līmenī.

Ar priekšlikumu ierobežotā veidā groza spēkā esošos Šengenas Robežu kodeksa III nodaļas noteikumus, kas attiecas uz robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām, lai reaģētu uz pēdējo gadu pieredzi, kad virkne dalībvalstu vairākas reizes pagarināja atjaunotās robežkontroles pie iekšējām robežām sākotnējo laikposmu.

Ar priekšlikumu arī pastiprina dalībvalstu pienākumus attiecībā uz kaimiņos esošajām dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontroles atjaunošana vai pagarināšana, jo pašreizējo noteikumu efektivitāte šajā sakarībā ir izrādījusies ierobežota.

Pagaidu robežkontroles pie konkrētas(-ām) iekšējo robežu daļas(-ām) izņēmuma kārtā paredzētās pagarināšanas apjoma, ilguma un procedūras noteikšanas mērķi, ņemot vērā dalībvalstu pienākumus attiecībā uz sabiedrisko kārtību un iekšējo drošību, kā arī nepieciešamību ierobežot kontroli pie iekšējām robežām līdz obligāti nepieciešamajam, lai tādējādi saglabātu telpu bez iekšējo robežu kontroles, var labāk panākt Savienības līmenī, nevis dalībvalstīm darbojoties atsevišķi. Tāpēc Savienība var pieņemt ierosinātos pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu.

- **Proporcionalitāte**

Ierosinātās izmaiņas noteikumos par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām ir samērīgas ar mērķi aizsargāt sabiedrisko kārtību un garantēt iekšējo drošību telpā bez iekšējo robežu kontroles.

Priekšlikumā pilnībā atzīts, ka saskaņā ar Šengenas noteikumiem robežkontroles pagaidu atjaunošanai un tās secīgai pagarināšanai arī turpmāk ir jābūt izņēmumam, uz ko attiecas konkrēti noteikumi, kas ir kopīgi Šengenas zonas valstīm.

Priekšlikumā ņem vērā konstatētos trūkumus spēkā esošajos noteikumos attiecībā uz pastāvošo sabiedriskās kārtības un iekšējās drošības apdraudējumu, ko dažas dalībvalstis ir izjutušas pēdējos gados (piemēram, pārrobežu terorisma draudi, neatbilstīgu migrantu sekundārā kustība, kas pamatoja iekšējo robežu pagaidu kontroles atjaunošanu). Pamatojoties uz šo pieredzi, šķiet, ka pat Komisijas pieņemtā prakse kombinēt maksimāli piemērojamās robežkontroles laikposmus, pamatojoties uz 28. pantu (notikumi, kas prasa tūlītēju rīcību) un 25. pantu (paredzami notikumi), varētu izrādīties nepietiekama, lai novērstu dažus ilgstošus draudus.

Šajā nolūkā ar priekšlikumu:

1) pagarina vispārējo termiņu, kas piemērojams paredzamu notikumu gadījumā, līdz vienam gadam.

Šo maksimālo termiņu paredzēts piemērot, ja apdraudējumus sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai nevar novērst dažu mēnešu laikā; šai iespējai nevajadzētu ietekmēt vidējo ilgumu robežkontrolei, kas atjaunota, pamatojoties uz visbiežāk minētiem iemesliem, kas parasti saistīti ar sporta vai augsta līmeņa politiskiem pasākumiem. Jāatgādina, ka šajās Šengenas Robežu kodeksā noteiktajās robežās lēmumu par iekšējo robežu pagaidu kontroles atjaunošanas reālo ilgumu saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 25. vai 28. pantu pieņem dalībvalsts. Tomēr, tā kā robežkontroles pagaidu atjaunošanas pie iekšējām robežām apjomam

un ilgumam nevajadzētu pārsniegt to, kas noteikti ir nepieciešams, lai reaģētu uz nopietno apdraudējumu, Komisija var pārraudzīt pašreizējo šādas kontroles ilgumu un šajā sakarībā sniegt atzinumu; pastāvot bažām par robežkontroles atjaunošanas nepieciešamību vai samērīgumu vai arī gadījumā, ja robežkontrole pie iekšējām robežām tiek veikta ilgāk nekā sešus mēnešus, Komisijai ir pienākums sniegt atzinumu.

Bez tam jebkāda varbūtēja atjauninātā termiņa ļaunprātīga izmantošana arī tiks vērtēta Komisijas vispārējo pilnvaru ietvaros, kas tai piešķirtas kā Līgumu izpildes uzraudzītājam.

Turklāt attiecībā uz jebkādu robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu veiks riska novērtējumu, kurā būtu jāanalizē paredzamais apdraudējuma ilgums un skartās robežas daļas, jānovērtē pieejamie pasākumi un jāpaskaidro, kāpēc izvēlētais pasākums tiek uzskatīts par labāko, lai novērstu konstatēto apdraudējumu. Pēc sešiem faktiskas robežkontroles mēnešiem riska novērtējumā būtu jāsniedz analīze arī par to, kā līdzšinējā(-ās) tās pagarināšana(-as) ir palīdzējušas novērst konstatēto apdraudējumu;

2) ar priekšlikumu ievieš arī iespēju izņēmuma kārtā pagarināt iekšējo robežu kontroli, ja tie paši apdraudējumi pastāv vairāk nekā vienu gadu, taču tikai tad, ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, kas bija par pamatu robežkontroles pagarināšanai, ir pietiekami konkrēts un ir samērīgs ar ārkārtas valsts pasākumiem, jo īpaši ārkārtas stāvokli. Lai garantētu šādas turpmākas pagarināšanas ārkārtas raksturu, konkrētai iespējai, kas ļautu pārsniegt Šengenas Robežu kodeksā noteiktos vispārējos termiņus, būtu nepieciešams Komisijas atzinums, kas sekotu pēc Padomes ieteikuma, kurā vajadzības gadījumā tiktu izklāstīti nosacījumi sadarbībai starp attiecīgajām dalībvalstīm un kurš būtu jebkādas pagarināšanas priekšnosacījums. Ieteikums varētu attiekties uz laikposmiem līdz sešiem mēnešiem, kurus varētu pagarināt ne vairāk kā trīs reizes, ikreiz līdz sešiem mēnešiem, ievērojot vienu un to pašu procedūru.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Priekšlikums attiecas uz regulas grozījumiem. Tā kā priekšlikums papildina spēkā esošos šīs regulas III sadaļas II nodaļas noteikumus par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām, nebūtu piemērots neviens cits instruments, izņemot regulu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ietekmes novērtējums**

Ierosinātie grozījumi pieļauj zināmu kontrolētu elastību spēkā esošo noteikumu robežās, nemainot ārkārtas robežkontroles atjaunošanas pie iekšējām robežām loģiku. Tas pamato pieejamo iespēju vienkāršotu analīzi. Tādēļ nav nepieciešams veikt visaptverošu ietekmes novērtējumu.

- **Pamattiesības**

Ierosinātajos grozījumos ir ievērotas pamattiesības un principi, kas izklāstīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, jo īpaši pārvietošanās un uzturēšanās brīvība (45. pants). Turpina piemērot Šengenas Robežu kodeksa 3.a panta, 4. un 7. panta drošības pasākumus.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Ierosinātais grozījums neietekmē ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

• Sīks priekšlikuma konkrēto noteikumu skaidrojums

Regulas 25. pantu groza šādi.

- Panta 4. punkta pirmajā teikumā noteikto maksimālo termiņu, uz kādu atjauno pagaidu robežkontroli, ja pastāv paredzami notikumi, kas rada nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, pagarina no 6 mēnešiem līdz 1 gadam. Saskaņā ar minēto, lai atjaunināmo laikposmu ilgums, uz kuru attiecas minētais noteikums, būtu samērīgāks ar robežkontroles kopējo maksimālo ilgumu, tiek grozīts arī 1. un 3. punkts un sniedz iespēju atjaunināt laikposmus no 30 dienām līdz 6 mēnešiem.
- Šīs izmaiņas veic, lai ņemtu vērā pastāvošos nopietnos apdraudējumus sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai (piemēram, pārrobežu terorisma draudus vai neatbilstīgu migrantu sekundāro kustību, kas pamato iekšējo robežu kontroles pagaidu atjaunošanu), kuru novēršanai, kā liecina dažu pēdējo gadu pieredze, var būt nepieciešams vairāk laika.
- Panta 2. punktu groza, lai iekļautu atsauci uz jauno 27.a pantu.
- Panta 4. punktā ietver iespēju izņēmuma gadījumos pagarināt kontroli pie iekšējām robežām uz laikposmu, kas pārsniedz maksimālo termiņu. Tādējādi, ja nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās ilgāk nekā gadu, robežkontroli izņēmuma kārtā var pagarināt uz atjaunināmiem laikposmiem līdz sešiem mēnešiem un ilgākais uz diviem gadiem, ievērojot jaunajā 27.a pantā izklāstītos noteikumus un procedūras.
- Šīs izmaiņas veic, lai atjauninātie noteikumi būtu labāk pielāgoti jauno problēmu risināšanai.

Regulas 27. pantu groza šādi.

- Panta 1. punktā, kurā noteikti plānotās robežkontroles atjaunošanas apstākļi (kurus, pamatojoties uz 25. panta 3. punktu, attiecina arī uz pagarināšanu), tiek iekļauts jauns aa) punkts, ar ko ievieš jaunu pienākumu dalībvalstīm sagatavot riska novērtējumu un dalīties ar to. Šādā riska novērtējumā būtu jānovērtē sagaidāmais apdraudējuma ilgums un skartās robežas daļas un jāpierāda, ka robežkontrole ir galējā risinājuma pasākums. Tajā būtu arī jāsniedz sīkāka informācija par koordināciju ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm, kuras skartu šāda pagaidu robežkontrole pie iekšējām robežām. Lai nodrošinātu minēto datu kvalitāti, Komisijai ir jāiesaista attiecīgā aģentūra atkarībā no apdraudējuma, kas ir plānotās robežkontroles atjaunošanas vai pagarināšanas pamatā (t. i., Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra vai Eiropols).

Šo jauno elementu iekļauj, lai uzsvērtu to, ka robežkontrole ir galējais risinājums un pasākums, kura nolūks ir novērst nopietnos apdraudējumus sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, un tā būtu jāizmanto tikai tad, ja citi pasākumi tiek uzskatīti par nepietiekamiem, lai panāktu tādu pašu rezultātu.

Šā mērķa sasniegšanu nostiprina ar konkrētu pienākumu dalībvalstīm, kas robežkontroli veic ilgāk nekā sešus mēnešus, retrospektīvi pierādīt, ka robežkontroles atjaunošana ir palīdzējusi novērst konstatēto apdraudējumu.

Grozītie noteikumi arī uzsver nepieciešamību pēc koordinācijas ar kaimiņos

esošajām dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontrole.

Šajā sakarībā e) punktā ir iekļauts formulējums, lai precizētu, ka, pirms tiek pieņemts lēmums par robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu pie iekšējām robežām, būtu jānorisinās koordinācijai ar kaimiņos esošajām attiecīgajām dalībvalstīm.

Turklāt punkta pēdējais teikums tiek grozīts, lai uzsvērtu, ka sadarbībai ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm Komisija pievērsīs īpašu uzmanību, kura šajā sakarībā var prasīt veikt vairāk.

- Ņemot vērā īpašo procedūru robežkontroles pagarināšanai uz vairāk nekā gadu, attiecīgi maina apstākļus, kādos Komisijai ir jāsniedz atzinums, kas norādīts 4. punktā. Pēc šīm izmaiņām Komisija vai jebkura dalībvalsts var sniegt atzinumu, taču, ja pastāv bažas, kas saistītas ar plānotās robežkontroles nepieciešamību vai samērīgumu, vai arī gadījumā, ja robežkontrole pie iekšējām robežām tiek veikta ilgāk nekā sešus mēnešus, Komisijai ir pienākums sniegt atzinumu. Šis pienākums ir nostiprināts un atjaunināts, lai ņemtu vērā jauno pienākumu, kas saistīts ar riska novērtējuma sagatavošanu un aģentūras lomu tā novērtēšanā.
- Lai atspoguļotu aģentūru iesaistīšanu, ir atjaunināts arī 5. punkts, kurā sīki izklāstīta konsultēšanās procedūra starp Komisiju un dalībvalstīm. Tādējādi tiek sagaidīts, ka aģentūras piedalīsies šajā procesā. Pārējie grozījumi, kas atspoguļo izmaiņas iepriekšējos punktos, sniedz lielāku redzamību par plānotās robežkontroles nepieciešamības un samērīguma pārbaudēm. Visbeidzot, grozījumu mērķis ir nodrošināt, ka pagaidu robežkontroles atjaunošana vai pagarināšana pie iekšējām robežām praksē tiek papildināta ar koordinācijas pasākumiem starp dalībvalstīm, uz kurām attiekos šāda kontrole.

Kā minēts jau iepriekš, jaunais 27.a pants ir iekļauts nolūkā noteikt noteikumus un procedūru, kas jāievēro gadījumā, ja nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās ilgāk nekā vienu gadu.

- Panta 1. punktā paskaidrots, ka robežkontroli izņēmuma kārtā var pagarināt uz laikposmu, kas pārsniedz vienu gadu, ja nopietnais apdraudējums iekšējai drošībai vai sabiedriskajai kārtībai ir pietiekami konkrēts un turpinās ilgāk nekā vienu gadu. Šis noteikums būtu jālasa, ņemot vērā 8. apsvērumu, kas sniedz vairāk norāžu par to, kā pierādīt apdraudējuma specifiku. Tādējādi, ņemot vērā arī 26. pantā izklāstītos kritērijus robežkontroles pagaidu atjaunošanai, robežkontroli izņēmuma kārtā varētu pagarināt uz laikposmu, kas pārsniedz vienu gadu, lai atbalstītu ārkārtas pasākumus (piemēram, ārkārtas stāvokli), kas veikti valsts līmenī nolūkā novērst pastāvošo nopietno apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai.
- 2. punkts attiecas uz 27. panta procedūras noteikumiem, kas būtu jāpiemēro arī turpmāk (nosacījumi, kas attiecas uz paziņojuma saturu, noteikumi par informācijas sniegšanu Eiropas Parlamentam un Padomei, atsevišķas informācijas klasificēšanu).
- Ar 3. un 4. punktu izveido procedūru, kas jāievēro. Tādējādi Padome šādu ārkārtas pagarinājumu var ieteikt, ņemot vērā Komisijas atzinumu (kas ir obligāts, ņemot vērā iepriekš izklāstītās izmaiņas 27. panta 4. punktā, kuras atspoguļotas 27.a panta 3. punktā).

Pagarinājumus var ieteikt trīs reizes, ikreiz uz laikposmu, kas nepārsniedz sešus mēnešus, ievērojot vienu un to pašu procedūru. Ņemot vērā to, ka nepieciešamību vēlreiz pagarināt robežkontroles pie iekšējām robežām uz laikposmu, kas pārsniedz

vienu gadu, visticamāk, pamato ar iemesliem, kas skar valstu izpildes pilnvaras, un ka tā būtu jāapstiprina ar samērīgiem ārkārtas valsts pasākumiem, tiek ierosināts, ka Padomes ieteikumu nevajadzētu pakārtot Komisijas priekšlikumam, kas, ņemot vērā minētos apstākļus, rada risku balstīties uz ļoti ierobežotu informāciju. Tomēr Padomei būtu pienācīgi jāņem vērā Komisijas atzinums.

Saskaņā ar iepriekšējiem noteikumiem, kas prasa lielāku kaimiņos esošo dalībvalstu iesaistīšanu, tiek arī ierosināts, ka Padome savos ieteikumos vajadzības gadījumā paredz nosacījumus attiecīgo dalībvalstu sadarbībai.

Regulas 2. pantā ir ietverti standarta nosacījumi par stāšanos spēkā un piemērošanas jomu.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,

ar ko attiecībā uz noteikumiem, kuri piemērojami robežkontroles pagaidu atjaunošanai pie iekšējām robežām, groza Regulu (ES) 2016/399

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta e) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Telpā, kur personas var brīvi pārvietoties, robežkontroles atjaunošanai pie iekšējām robežām būtu jānotiek vienīgi izņēmuma kārtā. Par iekšējo robežu kontroles atjaunošanu būtu jālemj tikai kā par galējā risinājuma pasākumu uz ierobežotu laikposmu un ciktāl kontrole ir nepieciešama un samērīga ar konstatēto nopietno apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai.
- (2) Konstatēto nopietno apdraudējumu atkarībā no tā rakstura un mēroga var novērst ar dažādiem pasākumiem. Kā norādīts 23. pantā Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 9. marta Regulā (ES) 2016/399 par Savienības Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss)⁸, dalībvalstu rīcībā ir arī policijas pilnvaras, kuras, ievērojot dažus nosacījumus, var tikt izmantotas pierobežas teritorijās. Komisijas Ieteikumā par samērīgām policijas pārbaudēm un policijas sadarbību Šengenas zonā⁹ dalībvalstīm ir sniegtas norādes šajā sakarībā.
- (3) Saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa III sadaļas II nodaļas noteikumiem iekšējo robežu kontroli uz laiku var atjaunot kā galēja risinājuma pasākumu, ja pastāv nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, uz ierobežotu laikposmu līdz sešiem mēnešiem paredzamu notikumu gadījumā (25. pants) un uz ierobežotu laikposmu līdz diviem mēnešiem gadījumos, kad nepieciešama tūlītēja rīcība (28. pants). Minētie termiņi ir bijuši pietiekami, lai apkarotu nopietnu apdraudējumu, kas saistīts ar tādiem visbiežāk paredzamiem notikumiem kā, piemēram, starptautiskiem sporta vai augsta līmeņa politiskiem pasākumiem.
- (4) Tomēr pieredze liecina, ka daži nopietni draudi sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, piemēram, pārrobežu terorisma draudi vai atsevišķi neatbilstīgu migrantu sekundāras kustības gadījumi Savienībā, kas pamatoja robežkontroles atjaunošanu, var turpināties krietni ilgāk nekā iepriekš minētie laikposmi. Tāpēc ir nepieciešams un ir

⁸ OV L 77, 23.3.2016., 1. lpp.

⁹ C(2017) 3349 final, 12.5.2017.

pamatoti termiņus, kas piemērojami robežkontroles pagaidu atjaunošanā, pielāgot pašreizējām vajadzībām, vienlaikus nodrošinot, ka šis pasākums netiek ļaunprātīgi izmantots un ir tikai izņēmums, ko izmanto kā galēju risinājumu. Šajā nolūkā vispārējais termiņš, kas piemērojams saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 25. pantu, būtu jāpagarina līdz vienam gadam.

- (5) Lai garantētu to, ka minētā robežkontrole pie iekšējām robežām joprojām ir izņēmums, dalībvalstīm būtu jāiesniedz riska novērtējums par plānoto robežkontroles atjaunošanu vai pagarināšanu. Riska novērtējumā jo īpaši būtu jānovērtē, cik ilgi konstatētais apdraudējums varētu turpināties un kuras iekšējo robežu daļas ir skartas, kā arī jāpierāda, ka robežkontroles pagarināšana ir galējā risinājuma pasākums, un jāpaskaidro, kā robežkontrole varētu palīdzēt konstatētā apdraudējuma novēršanā. Ja iekšējo robežu kontrole turpinās ilgāk nekā sešus mēnešus, riska novērtējumā būtu arī retrospektīvi jāpierāda atjaunotās robežkontroles efektivitāte konstatētā apdraudējuma novēršanā un sīkāk jāpaskaidro, kā norisējusi konsultēšanās ar ikvienu kaimiņos esošo dalībvalsti, kuru skārusi šāda pagarināšana, un kā tās tika iesaistītas vismazāk apgrūtinošu operatīvo pasākumu noteikšanā.
- (6) Dalībvalsts iesniegtā riska novērtējuma kvalitāte būs ļoti svarīga, lai novērtētu plānotās robežkontroles atjaunošanas vai pagarināšanas nepieciešamību un samērīgumu. Minētajā novērtēšanā būtu jāiesaista Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra un Eiropols.
- (7) Komisijas pilnvaras sniegt atzinumu saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 27. panta 4. punktu būtu jāgroza, lai atspoguļotu dalībvalstu jaunos pienākumus saistībā ar riska novērtējumu, tostarp sadarbību starp attiecīgajām dalībvalstīm. Ja robežkontroli pie iekšējām robežām veic ilgāk nekā sešus mēnešus, būtu jānosaka pienākums Komisijai sniegt atzinumu. Būtu jāmaina arī Šengenas Robežu kodeksa 27. panta 5. punktā paredzētā konsultēšanās procedūra, lai atspoguļotu aģentūru (Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras un Eiropola) lomu un uzmanības centrā izvirzītu dalībvalstu sadarbības dažādo aspektu īstenošanu praksē, tostarp vajadzības gadījumā dažādu pasākumu koordinēšanu abās robežas pusēs.
- (8) Lai pārskatītie noteikumi būtu labāk pielāgoti problēmām, kas saistītas ar pastāvošo nopietno apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, būtu jāparedz konkrēta iespēja pagarināt iekšējo robežu kontroli uz laikposmu, kas pārsniedz vienu gadu. Šāda pagarināšana būtu jāpapildina ar samērīgiem ārkārtas valsts pasākumiem, piemēram, ārkārtas stāvokli, ko arī veic konkrētajā teritorijā nolūkā novērst apdraudējumu. Nekādā gadījumā šādi iespējai nevajadzētu radīt situāciju, ka iekšējo robežu pagaidu kontroles pagarina uz laikposmu, kas pārsniedz divus gadus.
- (9) Regulas 25. panta 4. punktā minētā atsauce uz 29. pantu būtu jāgroza, lai precizētu saistību starp diviem laikposmiem, kas piemērojami saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa 29. un 25. pantu.
- (10) Īpaša procedūra būtu jāattiecina uz iespēju veikt iekšējo robežu pagaidu kontroles, reaģējot uz konkrētu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, kas turpinās ilgāk nekā gadu.
- (11) Šajā nolūkā Komisijai būtu jāsniedz atzinums par šādas pagarināšanas nepieciešamību un samērīgumu, kā arī vajadzības gadījumā par sadarbību ar kaimiņos esošajām dalībvalstīm.
- (12) Ņemot vērā šādu pasākumu raksturu, kuri skar valstu izpildes pilnvaras saistībā ar nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, īstenošanas

pilnvaras pieņemt ieteikumus saskaņā ar šo īpašo procedūru izņēmuma kārtā būtu jāpiešķir Padomei.

- (13) Padome, ņemot vērā Komisijas atzinumu, var ieteikt šādu vēlreizēju ārkārtas pagarināšanu un vajadzības gadījumā noteikt nosacījumus sadarbībai starp attiecīgajām dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka tas ir ārkārtas pasākums, ko veic vienīgi tik ilgi, cik tas ir nepieciešams un pamatots, un ka tas ir saderīgs ar pasākumiem, kas arī veikti valsts līmenī konkrētajā teritorijā, lai novērstu šo pašu konkrēto apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai. Padomes ieteikumam vajadzētu būtu priekšnosacījumam ikvienai vēlreizējai pagarināšanai uz laikposmu, kas ilgst vairāk nekā gadu, un līdz ar to ieteikuma raksturam vajadzētu būt tādām pašām, kāds jau paredzēts 29. pantā.
- (14) Tā kā šīs regulas mērķis, proti, izņēmuma gadījumos atļaut pagarināt atjaunoto robežkontroli pie konkrētas(-ām) iekšējo robežu daļas(-ām) uz laikposmu, kas dalībvalstij ir nepieciešams, lai adekvāti reaģētu uz pastāvošo apdraudējumu, kuram ir pārrobežu raksturs, ir papildināt spēkā esošos noteikumus par robežkontroles pagaidu atjaunošanu pie iekšējām robežām, to nevar panākt, dalībvalstīm darbojoties atsevišķi; ir nepieciešams grozīt kopīgos noteikumus, kas ir noteikti Savienības līmenī. Tādējādi Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kas noteikts Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionālītātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (15) Saskaņā ar 1. un 2. pantu 22. protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Dānijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro. Tā kā šī regula pilnveido Šengenas *acquis*, Dānija saskaņā ar minētā protokola 4. pantu sešos mēnešos pēc tam, kad Padome ir pieņēmusi lēmumu par šo regulu, izlemj, vai tā šo regulu ievieš savos tiesību aktos.
- (16) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Apvienotā Karaliste nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2000/365/EK¹⁰; tādēļ Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Apvienotajai Karalistei šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (17) Šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuru īstenošanā Īrija nepiedalās saskaņā ar Padomes Lēmumu 2002/192/EK¹¹; tādēļ Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un Īrijai šī regula nav saistoša un nav jāpiemēro.
- (18) Attiecībā uz Islandi un Norvēģiju — saskaņā ar Nolīgumu, kas noslēgts starp Eiropas Savienības Padomi un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par šo valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to

¹⁰ Padomes Lēmums 2000/365/EK (2000. gada 29. maijs) par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.).

¹¹ Padomes Lēmums 2002/192/EK (2002. gada 28. februāris) par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā (OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.).

Šengenas *acquis*¹² noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Padomes Lēmuma 1999/437/EK¹³ 1. panta A punktā.

- (19) Attiecībā uz Šveici — saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis*¹⁴ īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis* noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK¹⁵ 1. panta A punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2008/146/EK¹⁶ 3. pantu.
- (20) Attiecībā uz Lihtenšteinu — saskaņā ar Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā, šī regula ir to Šengenas *acquis*¹⁷ noteikumu pilnveidošana, kuri attiecas uz jomu, kas minēta Lēmuma 1999/437/EK 1. panta A punktā, to lasot saistībā ar Padomes Lēmuma 2011/350/ES¹⁸ 3. pantu.
- (21) Šajā regulā ir ņemtas vērā pamattiesības un ievēroti principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- (22) Tāpēc Regula (ES) Nr. 2016/399 būtu attiecīgi jāgroza,
- IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 2016/399 groza šādi:

- (1) Regulas 25. pantu aizstāj ar šādu:

“1. Ja telpā bez iekšējo robežu kontroles pastāv nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai dalībvalstī, minētā dalībvalsts izņēmuma kārtā var atjaunot robežkontroli pie visām tās iekšējām robežām vai to konkrētām daļām uz ierobežotu laikposmu līdz 30 dienām vai uz paredzamo nopietnā apdraudējuma laiku, ja tas ir ilgāks par 30 dienām, taču nepārsniedzot sešus mēnešus. Robežkontroles pagaidu atjaunošanas pie iekšējām robežām apjoms un ilgums nepārsniedz to, kas

¹² OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

¹³ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

¹⁴ OV L 53, 27.2.2008, 52. lpp.

¹⁵ Padomes Lēmums 1999/437/EK (1999. gada 17. maijs) par dažiem pasākumiem, lai piemērotu Eiropas Savienības Padomes, Islandes Republikas un Norvēģijas Karalistes Nolīgumu par abu minēto valstu iesaistīšanos Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un izstrādē (OV L 176, 10.7.1999., 31. lpp.).

¹⁶ Padomes Lēmums 2008/146/EK (2008. gada 28. janvāris) par to, lai Eiropas Kopienas vārdā noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā (OV L 53, 27.2.2008., 1. lpp.).

¹⁷ OV L 160, 18.6.2011., 21. lpp.

¹⁸ Padomes Lēmums 2011/350/ES (2011. gada 7. marts) par to, lai Eiropas Savienības vārdā noslēgtu Protokolu starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā saistībā ar kontroles atcelšanu pie iekšējām robežām un personu pārvietošanas (OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.).

noteikti ir nepieciešams, lai reaģētu uz nopietno apdraudējumu.

2. Robežkontroli pie iekšējām robežām atjauno vienīgi kā galēju risinājumu un saskaņā ar 27., 27.a, 28. un 29. pantu. Katrā gadījumā, kad tiek apsvērts lēmums atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, ievērojot attiecīgi 27., 27.a, 28. vai 29. pantu, ņem vērā attiecīgi 26. un 30. pantā minētos kritērijus.

3. Ja nopietnais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai attiecīgajā dalībvalstī turpinās ilgāk par šā panta 1. punktā paredzēto laikposmu, minētā dalībvalsts var pagarināt robežkontroli pie tās iekšējām robežām, ņemot vērā 26. pantā minētos kritērijus un saskaņā ar 27. pantu, to pamatojot ar tiem pašiem iemesliem, kas minēti šā panta 1. punktā, un ņemot vērā visus jaunus apstākļus, uz atjaunināmiem laikposmiem, kuri atbilst paredzamajam nopietnā apdraudējuma laikam un nepārsniedz sešus mēnešus.

4. Kopējais laikposms, uz kādu atjauno robežkontroli pie iekšējām robežām, tostarp jebkādu šā panta 3. punktā paredzētos pagarinājumus, nepārsniedz vienu gadu.

Izņēmuma gadījumos, kas minēti 27.a. pantā, kopējo laikposmu var vēlreiz pagarināt maksimums līdz diviem gadiem saskaņā ar minēto pantu.

Ārkārtas apstākļos, kas minēti 29. pantā, kopējo laikposmu var pagarināt maksimums līdz diviem gadiem saskaņā ar minētā panta 1. punktu.”

(2) Regulas 27. pantu groza šādi:

i) panta 1. punktā iekļauj jaunu aa) apakšpunktu:

“aa) riska novērtējumu, kurā novērtēts, cik ilgi konstatētais apdraudējums varētu turpināties un kuras iekšējo robežu daļas ir skartas, kā arī pierādīts, ka robežkontroles pagarināšana ir galējā risinājuma pasākums un paskaidrots, kā robežkontrole varētu palīdzēt konstatētā apdraudējuma novēršanā. Ja robežkontrole jau ir tikusi atjaunota uz laikposmu, kas pārsniedz sešus mēnešus, riska novērtējumā arī paskaidro, kā iepriekšējā robežkontroles atjaunošana ir palīdzējusi novērst konstatēto apdraudējumu.

Riska novērtējumā ietver arī detalizētu ziņojumu par koordināciju, kas norisinājusies starp attiecīgo dalībvalsti un to dalībvalsti vai tām dalībvalstīm, ar kuru(-ām) tai ir kopīga iekšējā robeža, pie kuras veikta robežkontrole.

Komisija attiecīgi iesniedz riska novērtējumu Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai un Eiropolam.”;

ii) panta 1. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“e) attiecīgos gadījumos — pasākumus, kas jāveic pārējām dalībvalstīm saskaņā ar vienošanos, kas panākta pirms robežkontroles pagaidu atjaunošanas pie attiecīgajām iekšējām robežām.”;

iii) panta 1. punkta pēdējo teikumu aizstāj ar šādu:

“Vajadzības gadījumā Komisija var pieprasīt attiecīgajai(-ām) dalībvalstij(-īm) papildu informāciju, tostarp par sadarbību ar dalībvalstīm, kuras skar plānotā robežkontroles pagarināšana pie iekšējām robežām, kā arī papildu informāciju, kas vajadzīga, lai novērtētu, vai tas ir galējā risinājuma pasākums.”;

iv) panta 4. punktu aizstāj ar šādu:

“4. Pēc dalībvalsts paziņojuma, ko tā sniedz saskaņā ar 1. punktu un ņemot vērā 5. punktā paredzēto konsultēšanos, Komisija vai jebkura cita dalībvalsts var sniegt atzinumu, neskarot LESD 72. pantu.

Ja Komisijai ir šaubas par plānotās robežkontroles atjaunošanas pie iekšējām robežām nepieciešamību vai samērīgumu vai tā uzskata, ka būtu piemēroti konsultēties par dažiem paziņojuma aspektiem, tā sniedz attiecīgu atzinumu. Ja robežkontrole pie iekšējām robežām jau ir tikusi atjaunota uz sešiem mēnešiem, Komisija sniedz atzinumu.”;

v) panta 5. punktu aizstāj ar šādu:

“Par 1. punktā minēto informāciju un ikvienu Komisijas vai dalībvalsts atzinumu, kas minēts 4. pantā, notiek konsultēšanās, ko vada Komisija. Vajadzības gadījumā konsultēšanās ietver kopīgas sanāksmes starp dalībvalsti, kas plāno atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, pārējām dalībvalstīm, jo īpaši tām, kuras tieši skar šādi pasākumi, un attiecīgajām aģentūrām. Ir jāizskata plānoto pasākumu samērīgums, konstatētais apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai, kā arī veidi, kā nodrošināt dalībvalstu savstarpējo sadarbību. Dalībvalsts, kas plāno atjaunot vai pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām, rūpīgi ņem vērā šādas konsultēšanās rezultātus, veicot robežkontroles.”

(3) Regulā iekļauj jaunu 27.a pantu:

Īpaša procedūra, ja nopietns apdraudējums sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai turpinās ilgāk nekā vienu gadu

“1. Izņēmuma gadījumos, ja dalībvalsts saskaras ar to pašu nopietno apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai pēc laikposma, kas minēts 25. panta 4. punkta pirmajā teikumā, un ja konkrētajā teritorijā ir veikti arī samērīgi ārkārtas valsts pasākumi nolūkā novērst šo apdraudējumu, pagaidu robežkontroli, kas atjaunota nolūkā reaģēt uz minēto apdraudējumu, var vēlreiz pagarināt saskaņā ar šo pantu.

2. Vēlākais sešas nedēļas pirms 25. panta 4. punkta pirmajā teikumā minētā laikposma beigām dalībvalsts paziņo pārējam dalībvalstīm un Komisijai ieceri vēlreiz pagarināt robežkontroli saskaņā ar šajā pantā noteikto īpašo procedūru. Paziņojumā iekļauj 27. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktā paredzēto informāciju. Piemēro 27. panta 2. un 3. punktu.

3. Komisija sniedz atzinumu.

4. Padome, pienācīgi ņemot vērā Komisijas atzinumu, var ieteikt, ka dalībvalsts nolemj vēlreiz pagarināt robežkontroli pie iekšējām robežām uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem. Minēto laikposmu var ne vairāk kā trīs reizes pagarināt, ikreiz uz laikposmu līdz sešiem mēnešiem. Ieteikumā Padome norāda vismaz informāciju, kas minēta 27. panta 1. punkta a) līdz e) apakšpunktā. Vajadzības gadījumā tā nosaka nosacījumus sadarbībai starp attiecīgajām dalībvalstīm.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*